

UNIONE EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CĂLĂRII
ȘI TURISMULUI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

CNDIPT

OPOROSUR

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Fondul Social European investește în oameni!

Adresă: Str. Italiană, nr. 28 - Mansardă, sector 2, București
Tel. 021/4551999
E-mail: studentipracticieni@spiruharet.ro
Website: www.studentipracticieni.ro
Proiect POSDRU/90/2.1/S/64176

UNIONE EUROPEANĂ

GOVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECTIEI SOCIALE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIER
REGIONAL PENTRU POZ DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ȘI ILOV

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

Fondul Social European investește în oameni!

Adresă: Str. Italiană, nr. 28 - Etaj 1, sector 2, București
Tel. 021/4551998
E-mail: profeminantrep@spiruharet.ro
Website: www.profeminantrep.ro
Proiect POSDRU/97/6.3/S/64240

PREGĂTIREA TUTORILOR

În cadrul proiectului POSDRU 64176 – *Studii practice-studenți activi și integrați*, au fost organizate, la sediul Universității Spiru Haret, două seminarii de instruire a tutorilor (20-21 și 27 – 28 noiembrie 2010).

S-au prezentat și au fost dezbătute teme precum: *Profilul și rolul tutorului: calitățile personale, abilități de comunicare și transmitere de informații; Organizarea stagiului de practică; planificarea activității zilnice și săptămânale, sarcini și responsabilități ce revin studentului; Rolul tutorului în procesul de evaluare. Acordarea calificativului în funcție de criteriile de apreciere stabilite; Competențe, aptitudini, deprinderi practice – procesul complex al formării profesionale. Standardele profesionale și aplicarea acestora; Metode și tehnici de instruire practică: experiment, simulare, interpretare de roluri,*

Comunicarea – rolul comunicării bidirecționale: Cum comunicăm? Blackboard – instrument de comunicare. Cum motivăm studenții? Ce presupune supravegherea și îndrumarea studenților de către tutori?; Procesul de evaluare a activității desfășurate de studenți pe durata practicii. Rolul tutorului în procesul de evaluare. Acordarea calificativului în funcție de criteriile de apreciere stabilite; Competențe, aptitudini, deprinderi practice – procesul complex al formării profesionale. Standardele profesionale și aplicarea acestora; Metode și tehnici de instruire practică: experiment, simulare, interpretare de roluri,

studenții întreabă – tutorii răspund; Evaluarea gradului de implicare a tutorilor – administrare chestionar, stabilirea modului de comunicare dintre tutori și universitate, semnarea deficiențelor și căi de rezolvare rapidă a acestora; Prezentarea experienței anterioare a tutorilor în îndrumarea stagiilor. Discuții. Ce trebuie păstrat? Ce trebuie schimbat?; Stagiul de practică – „poartă” către o mai bună poziționare în procesul de recrutare, selecție și angajare a personalului la nivel de organizație. Ce șanse de angajare au studenții practicieni ce au încheiat stagiul de practică?

De asemenea, au fost prezentate documentele – suport, care se întocmesc și certifică efectuarea activităților practice (ex. Manualul de practică, Caietul de practică), și au fost inițiate sesiuni de discuții informale, socializare – construirea și consolidarea rețelei de tutori, și ateliere de lucru pe specializări: atelier 1: specializări economice, *moderatori: Marinică Dobrin, Manuela Epure;* atelier 2: specializări: Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, *moderator: Sofia Bratu;* atelier 3: specializarea drept, *moderator: Mariana Rudăreanu;* atelier 4: specializări militare, *moderatori: comandor prof. univ. dr. Cornel Marinescu, col.dr. Laurențiu Dușescu UNAP.*

FORMAREA FORMATORILOR

Institutul de cercetare din cadrul Fundației Românie de Măine a organizat, pentru două serii de participanți – cadre didactice ale Universității Spiru Haret (maximum 25 participanți/serie), în perioadele 26.11.2010 – 28.11.2010 și 03.12.2010 – 05.12.2010, Cursul de formare a formatorilor. Examenul de evaluare în vederea obținerii Certificatului CNFPA s-a susținut în 29.11.2010 și în 06.12.2010.

Alături de institut, ca organizator, s-a aflat echipa de management a proiectului POSDRU/97/6.3/S/64240 *ProFeminAntrep – promovarea egalității de șanse în antreprenoriat.*

Din echipa de implementare a proiectului POSDRU/97/6.3/S/64240 *ProFeminAntrep – promovarea egalității de șanse în antreprenoriat* fac parte 16 formatori, care trebuie să instruiască/forneze în cadrul proiectului un număr de minimum 7200 de femei (60% femei fără ocupație și 40% studente, care urmează să se angajeze după finalizarea studiilor), în vederea inițierii unei afaceri. Practic, cele 7200 femei din grupul țintă participă, în cadrul proiectului, la un curs de formare în antreprenoriat, care se finalizează cu un examen și cu un Certificat CNFPA, ce le dă dreptul să se angajeze pe funcții de management operațional, management al resurselor umane sau marketing, în cazul în care nu aleg să își deschidă o afacere proprie.

Cei 16 formatori sunt cadre didactice ale Universității Spiru Haret care trebuie să participe, la rândul lor, la un curs de formare - instruire, finalizat cu un examen pe baza căruia primesc de la CNFPA un *Certificat de formator („formare formatori”)*, care dă dreptul cadrelor didactice din învățământul superior să predea cursuri adulților - femeile din grupul țintă al proiectului.

Ca beneficiar al proiectului POSDRU/97/6.3/S/64240 *ProFeminAntrep – promovarea egalității de șanse în antreprenoriat*, USH creează condițiile necesare implementării proiectului respectiv, folosind cadrele sale didactice.

ISTORIA TRĂITĂ

ROMÂNIA ȘI „CRIZA” POLONEZĂ DIN ANII 1980-1981 (un episod)

(Urmare din pag. 1)

Eu m-am prezentat la locul stabilit însoțit de colonelul Alexandru Endrijevski, translator de limba rusă (în afară de ministrul român, mai foloseau translatorii ministrului apărării al Ungariei, generalul de armată Lajos Czișe, și ministrul apărării R.D.Germane, generalul de armată Heinz Hoffmann; deși neamțul avea studii în U.R.S.S. și cunoștea bine limba rusă, se exprima numai în limba germană. Dintre toți miniștrii apărării din Tratat, numai eu și omologul meu ungar ne aveam studii în U.R.S.S.). În afară de cei șapte miniștri ai apărării din țările participante la Tratatul de la Varșovia, de comandantul-șef al Forțelor Armate Unite, mareșalul Viktor Kulikov, și de șeful său de Stat Major, generalul de armată Anatoli Gribkov, care erau membri ai Comitetului, la acea întâlnire intempestivă se aflau mareșalul Nikolai Ogarkov, șeful Statului Major General al armatei sovietice, precum și generalul de armată Alexei Epșev, șeful Direcției Superioare Politice a Armatei și Flotei Militare sovietice, în calitate de membri ai delegației armatei gazdă. Fiind general-locotenent, subsemnatul era cel mai mic în grad dintre toți participanții la acea convocare. Miniștrii erau așezați la masă, ca de obicei, în ordinea alfabetului chirilic.

După ce a făcut apelul din ochi, spre a se convinge că nu lipsește nimeni, mareșalul Dmitri Ustinov a intrat direct în problemă, comunicându-ne că generalul de armată Wojciech Jaruzelski, conducătorul Poloniei, a cerut, printr-o telegramă, ajutor, întrucât, zicea mareșalul, situația din țară se deteriorase. Mareșalul Dmitri Ustinov, în picioare, cu statura lui masivă, între cele două rânduri de mese, la care eram așezați noi, puțin retras ca să nu stea cu spatele la cineva, a început să explice în ce consta agravarea situației din Polonia care, după cum accentua el, punea în pericol socialismul în acea țară și în ansamblu. Pornind de la tabloul înfățișat și de la invocatul ajutor solicitat de liderul polonez, mareșalul sovietic propunea ca în comunicatul pe care urma să-l adoptăm la sfârșit, al cărui text fusese convenit înaintea ședinței, să introducem un paragraf prin care să ne exprimăm sprijinul față de guvernul polonez. Completarea propusă de mareșal avea aproximativ următorul conținut: „Comitetul Miniștrilor Apărării sprijină acțiunile întreprinse de guvernul polonez pentru curmarea amestecului forțelor contrare-voluționare străine și a statelor N.A.T.O., care pun în pericol existența socialismului în Polonia”.

Am ascultat cele propuse de mareșal și am întrebat ce fel de ajutor putea oferi Comitetul Miniștrilor Apărării în afară de unul militar. Nu mi s-a dat nici o explicație. După mareșalul Dmitri Ustinov, a intervenit, imediat, generalul de armată Dobri Djurov, ministrul apărării al Bulgariei, care a declarat că este de acord să dăm neîntârzit ajutor Poloniei, și că, în acest sens, el are aprobarea Biroului Politic al Partidului Comunist Bulgar, rezultând că unele state din Alianță cunoșteau dinainte că se preconiza o soluție militară în cazul Poloniei. Se repeta, într-un fel, istoria din 1968, când România nu a fost informată referitor la intervenția militară a celor cinci țări din Tratat, în Cehoslovacia. A urmat generalul de armată Martin Dzur, ministrul apărării al Cehoslovaciei, care, în esență, a spus că se pronunță pentru acordarea ajutorului cerut de Polonia; generalul de armată Heinz Hoffmann, ministrul apărării al R.D.Germane, s-a exprimat simplu, afirmând că el nu este împotriva; generalul de armată Lajos Czișe, ministrul apărării din Ungaria, a spus că nu se poate pronunța până când nu se consultă cu Janos Kadar; a urmat la cuvânt generalul-colonel Florian Siwiski, șeful Marei Uniți Stat Major al armatei poloneze, care-l reprezenta pe generalul de armată W. Jaruzelski, însă acesta a stat nemșcat pe locul lui, în dreapta mea, nu a spus nimic, deși era vorba de țara sa. Normal era ca el să fi arătat ce intervenție în situația din Polonia, să confirme sau să infirmă dacă ceruseră „ajutor”, cum susținuse mareșalul Dmitri Ustinov. Este posibil să fi fost sfătuit să rămână „mut”.

Șeful delegației armatei române, generalul-locotenent dr. Constantin Olteanu nu este de acord cu propunerea mareșalului Dmitri Ustinov

În cuvântul meu, în limba română, tradus cu fidelitate în limba rusă de colonelul Alexandru Endrijevski, după ce am repetat că noi, statele membre ale Tratatului de la Varșovia, nu am putea acceda decât ajutor militar, I-am rugat pe mareșalul W. Jaruzelski să ne prezinte telegrama primită de la generalul de armată W. Jaruzelski și I-am întrebat de ce liderul polonez se adresează miniștrilor apărării și nu șefilor de state, având în vedere funcțiile cu care era investit, că din ce ni s-a spus nu a rezultat în ce consta agravarea situației din Polonia. Am încheiat argumentarea, mai pe larg prezentată, subliniind că, deși nu am mandat în acest sens, întrucât situația creată era inedită, respectând principiul neamestecului în treburile interne ale altora, nu sunt de acord să semnez un document de natura celui propus de mareșalul Dmitri Ustinov. Dacă vor să o facă, să o facă fără români, și chiar să specifice că românii nu vor să semneze comunicatul în forma prezentată, însă eu le propun să nu recurgă la o asemenea soluție. Cu toate insistențele mareșalului Dmitri Ustinov, susținut de colaboratorii lui (mai puțin de mareșalul Viktor Kulikov și de generalul de armată Anatoli Gribkov, care nu au luat cuvântul nici atunci și nici a doua zi), de miniștrii apărării ai Bulgariei și Cehoslovaciei, și n-am cedat, menținându-mă pe poziția exprimată.

Nicolae Ceaușescu și Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. aprobă poziția adoptată de generalul-locotenent dr. Constantin Olteanu

După încheierea întâlnirii, am luat legătura telefonică la București cu Nicolae Ceaușescu, în prezența generalului-colonel Marin Nicolescu, a generalului-locotenent Ion Șuța și a colonelului Alexandru Endrijevski.

Am comunicat șefului statului: „Aici s-a ivit o problemă fulminantă”, prezentându-i un rezumat al problemelor discutate în cadrul convocării, pentru a înțelege ceea ce se petrecea. La sfârșitul informării mele, Nicolae Ceaușescu a exclamat: „Păi asta înseamnă intervenție!”, la care eu am completat: „Așa am înțeles și eu, de aceea m-am opus”. „Ai procedat bine”, a spus comandantul suprem. Apoi m-a întrebat ce poziție au adoptat ceilalți miniștri ai apărării. După ce a ascultat spusele mele despre poziția celorlalți, șeful statului a precizat că, având în vedere gravitatea și complexitatea problemei, nu-mi poate da un răspuns pe loc, trebuie să se consulte cu Comitetul Politic Executiv. „Sună-mă peste o oră”, a încheiat el. Am convingerea că Nicolae Ceaușescu avea în vedere faptul că discuția noastră telefonică era interceptată și că dorea astfel să aducă la cunoștința sovieticilor că problema respectivă va fi discutată în forurile politice superioare românești. Peste o oră am telefonat la București. Nicolae Ceaușescu mi-a comunicat că se consultase cu cine trebuie, stabilindu-se ca delegația armatei noastre să se mențină pe poziția adoptată. Ulterior am aflat că, în ziua de 3 decembrie 1981, la orele 13.00, cum rezultă din stenogramă, a fost convocat Comitetul Politic Executiv. În cadrul întrunirii, Nicolae Ceaușescu i-a informat pe membrii acestui organ despre situația creată în Comitetul Miniștrilor Apărării la Moscova și cu poziția

cu care am la ce să mă mai gândesc, cel mult pot să repet ceea ce am spus și să adaug alte argumente. Deși atmosfera era apăsătoare, generalul de armată Dobri Djurov, ministrul bulgar al apărării, vorbea continuu, susținând că trebuie să fim uniți și, adresându-mi-se, a afirmat: „Vedeți, tovarășe Olteanu, ce înseamnă în noi mai aveți trupe sovietice în România?”. Fără să mă antrenez într-o polemică, i-am propus colegului meu bulgar că dacă țara sa era nevoie de trupe sovietice să le chema. Seara am fost căutat la locul de cazare de mareșalul Viktor Kulikov și de generalul de armată Anatoli Gribkov, probabil, pentru reluarea discuției privind acel comunicat, însă eu eram la ambasada noastră din Moscova, la o întâlnire cu grupul de generali și ofițeri români care își desfășurau activitatea în Comandamentul Forțelor Armate Unite ale Tratatului de la Varșovia, așa că această întâlnire nu a avut loc.

Continuarea discuțiilor în problema poloneză

În ziua următoare, 4 decembrie, înainte de a începe lucrările ședinței Comitetului Miniștrilor Apărării, când toate delegațiile se aflau deja în sală, pe locurile lor, miniștrii apărării au fost convocați din nou, la fel ca în ziua precedentă, pentru a rediscuta problema referitoare la Polonia. În

referit la convorbirea avută de el cu Janos Kadar, șeful statului ungar, așa cum îmi relatase și mie înainte de ședință, însă nu s-a pronunțat explicit dacă este împotriva, sau dacă este de acord. Pentru a-l determina pe generalul de armată Lajos Czișe să se pronunțe, mareșalul Nikolai Ogarkov a avut nefericita inspirație să spună că, în Polonia, trebuie acționat ferm, oportunități în unitate, pentru a nu se ajunge la situația creată în Ungaria în 1956. La auzul acestei aprecieri, ministrul ungar a reacționat violent, lovind puternic cu pumnul în masă, aproape strigând: „Cum își permite un mareșal sovietic să insulte poporul maghiar, care, în 1956, a fost sfârșecat de tancurile și tunurile unei armate străine?”. Intervenind, pentru a detensiona situația creată, mareșalul Dmitri Ustinov i-a solicitat ministrului ungar să se pronunțe clar dacă este sau nu de acord cu semnarea documentului preînțeles. Fiind somat, generalul de armată Lajos Czișe a recurs la următoarea stratagemă: „Dacă semnează tovarășul Olteanu, semnez și eu!”. Mareșalul Dmitri Ustinov și-a îndreptat privirea spre mine. A trebuit să repet ceea ce spusese și până atunci, încheind prin a-mi exprima dezacordul.

Referindu-se la această ședință, recunoscând faptul că se lua în calcul o intervenție militară în Polonia, generalul de armată Anatoli Gribkov, în lucrarea sa „Doctrina Brejnev și criza poloneză la începuturile anilor '80”, scria, după 11 ani: „Din această cauză s-a hotărât că «declarația» fără semnătura celor doi miniștri nu putea fi redactată pentru a nu arăta lumii întregi divergențele dintre membrii Comitetului într-o problemă atât de importantă, care privea interesele tuturor țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. Când Janos Kadar a aflat despre aceasta - continuă generalul sovietic - el a fost surprins de nehotărârea ministrului său... N.Ceausescu, însă, a aprobat poziția adoptată de C.Olteanu”. (General de armată Anatoli Gribkov, „Doctrina Brejnev și criza poloneză de la începuturile anilor '80”, în „Voeno-istoriceskii jurnal” nr.9, 1992, p.51). Ținând seama de reacția internațională față de precedentele intervenții (1956, în Ungaria, 1968, în Cehoslovacia), este posibil ca sovieticii să fi căutat o altă formulă, și anume exercitarea de presiuni asupra conducerii de la Varșovia, pentru a o determina să acționeze ea în forță, în vederea rezolvării situației în sensul dorit de U.R.S.S. și că, numai în caz contrar, ar fi putut să se aștepte la o intervenție a vecinului la Răsărit. De altfel, este semnificativ că, în anii care au trecut, generalul de armată W. Jaruzelski nu s-a referit niciodată la faptul că el ar fi solicitat „ajutorul” statelor participante la Tratatul de la Varșovia, dimpotrivă, a justificat introducerea Legii marțiale în Polonia, la 13 decembrie 1981, ca o soluție pentru a evita o eventuală intervenție, deși am convingerea că măsura i-a fost sugerată.

După ce discuțiile referitoare la Polonia păreau că s-au epuizat, Comitetul Miniștrilor Apărării și-a continuat lucrările în plen, cu toți membrii delegațiilor, pentru semnarea protocolului ședinței și încheierea acesteia. În acest cadru, mareșalul Dmitri Ustinov i-a informat pe scurt pe cei prezenți despre ce se discutase în cele două întâlniri cu miniștrii apărării privind Polonia, dar că nu s-a ajuns la un consens datorită opoziției ministrului român, fără nici o referire și la omologul meu ungar. Apoi, mareșalul sovietic m-a întrebat din nou dacă nu m-am răzgândit. Eu m-am ridicat și am explicat în plen, spre uimirea multora dintre cei de față, poziția adoptată. Uitându-se spre locul delegației armatei române, mareșalul Dmitri Ustinov a spus că prin această atitudine adoptată, noi, românii, ne asumăm o mare răspundere. Cu aceasta, discuțiile din sala de conferințe s-au încheiat.

Primirea miniștrilor apărării de către Leonid Ilici Brejnev, liderul Uniunii Sovietice

Acțiunea a avut loc în aceeași zi, 4 decembrie 1981. Conform cutimei, cu această ocazie, ministrul apărării țării gazdă informa pe scurt despre modul în care se desfășuraseră lucrările. În informarea sa, mareșalul Dmitri Ustinov nu a făcut nici o referire la discuțiile noastre privind Polonia. Leonid Brejnev mi s-a părut uzat, foarte obosit, mâinile îi tremurau puternic, cele trei file de pe care și-a citit cuvântarea se mișcau jenat. Interesant, liderul sovietic a abordat problema generală, fără a face vreo apreciere în legătură cu ceea ce discutaserăm noi referitor la situația din Polonia. La aeroport, la plecare, mareșalul Dmitri Ustinov, care a condus delegațiile în calitate de gazdă, mi-a spus din nou să mă gândesc la poziția adoptată în legătură cu Polonia.

La întoarcerea în țară am venit în avion împreună cu Cornel Burtică, membru al Comitetului Politic Executiv, viceprim-ministru și ministrul comerțului exterior, care fusese la Moscova cu treburi în domeniul de care se ocupa. În timpul deplasării, am discutat pe larg și despre problema poloneză, care se aflase în atenția Comitetului Miniștrilor Apărării, precum și despre poziția pe care ne situasem noi. Cornel Burtică, om cu aleasă cultură politică și cu o solidă pregătire diplomatică, a aprobat fără rezerve atitudinea adoptată de mine. Ajunsă la București, în jurul orei 17.00, la 4 decembrie 1981, am mers împreună la Nicolae Ceaușescu, pe care l-am informat, fiecare, cu problemele de care răspundea. După ce m-am ascultat, în prezența lui Cornel Burtică, șeful statului mi-a cerut să monitorizez cu atenție, ca să folosesc un termen acum la modă, evoluția evenimentelor din Polonia și să-l informez în legătură cu orice schimbare.

Așadar, primul care a făcut publică, după 11 ani, dezbaterile situației din Polonia în ședința Comitetului Miniștrilor Apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia și poziția adoptată de subsemnatul, în calitate de șef al delegației armatei române, a fost generalul de armată Anatoli Gribkov, în lucrarea citată mai sus. Cred că, din rațiuni politico-diplomatice, Nicolae Ceaușescu, gândindu-se, probabil, la reacția internațională, n-a vrut să deconspire această chestiune eșuată sau amănătată, întrucât, atunci, nu se putea ști cu certitudine. Acum se cunoaște cum a evoluat situația din Polonia și care a fost dezmodământul „crizei” poloneze.

adoptată de generalul-locotenent Constantin Olteanu, ministrul apărării naționale, participant la acea activitate. Comitetul Politic Executiv și-a însușit modul în care delegația armatei noastre se comportase în legătură cu problema poloneză, hotărând că aceasta să se mențină, în continuare, pe aceeași poziție. Totodată, în cadrul dezbaterilor din Comitetul Politic Executiv, s-a subliniat că problema care a apărut în ședința Comitetului Miniștrilor Apărării din statele participante la Tratatul de la Varșovia are un caracter eminent politic, deci este de resortul șefilor de state și de guverne, și nu intră în competența militarilor. De asemenea, s-a menționat că sub nici un motiv nu trebuie acceptată ideea unei intervenții militare în Polonia.

Șeful delegației armatei ungare dă semne că vrea să se realizeze punctului de vedere exprimat de șeful delegației armatei române

În timpul pauzei de prânz, șeful Direcției informații a armatei ungare a solicitat o întrevvedere cu omologul său român. I-am aprobat contraamiralului Ștefan Dinu să dea curs cererii și, bănuind că acțiunea viza o consultare în legătură cu poziția exprimată de noi în problema poloneză, am convenit cu el ce atitudine să adopte, întrucât nu știam dacă nu cumva în spatele acțiunii se află sovieticii. La întoarcere de la întâlnire, contraamiralul Ștefan Dinu m-a informat că ministrul ungar, generalul de armată Lajos Czișe, a dorit să afle, prin generalul delegat de el, dacă ne menținem pe poziția exprimată la ședința ce avusese loc cu puțin timp în urmă, lăsând să se înțeleagă că intenționează să ni se alăture, cum se va și întâmpla în final, chiar dacă în mod condiționat. Am interpretat că ministrul ungar a recurs la această formulă deoarece o întâlnire între mine și el ar fi atras atenția gazdelor sovietice.

După prânz, în timp ce ne deplasam cu un autobuz la o unitate militară din afara Moscovei, prin intermediul colonelului Alexandru Endrijevski, i-am informat pe mareșalul Viktor Kulikov și pe generalul de armată Anatoli Gribkov (mareșalul Dmitri Ustinov nu era prezent) că am luat legătura cu București; conducerea României s-a declarat de acord cu poziția exprimată de subsemnatul în problema poloneză, astfel că ceea ce afirmasem în cadrul întâlnirii dobânda caracter oficial. Cei doi demnitari militari sovietici mi-au cerut să mă gândesc. Le-am răspuns

în timp ce traversam sala pentru a merge la locul întâlnirii, sub privirile tuturor celor prezenți, am fost reținut de ministrul apărării ungar, generalul de armată Lajos Czișe, care m-a întrebat dacă a intervenit vreo schimbare în poziția delegației armatei române. L-am asigurat că nu s-a modificat nimic, ne menținem pe poziția exprimată în ziua precedentă. La încheierea discuției, omologul meu ungar mi-a strâns mâna amical, în semn că este alături de noi. Întrucât în această scurtă conversație, stând în picioare, generalul de armată Lajos Czișe n-a afirmat că ei vor adopta o poziție identică cu cea a delegației armatei române, ceea ce pentru noi era foarte important, eu am interpretat comportamentul interlocutorului ca pe o testare a atitudinii noastre, deducând că, până în acel moment, el nu și-a definit încă poziția.

La convocare, erau prezenți aceiași din ziua precedentă. Primul a vorbit mareșalul Dmitri Ustinov, reluând explicațiile din ajun privind Polonia. De această dată, mareșalul nu a mai cerut părerea fiecărui ministru, ci m-a invitat pe mine să-mi precizez atitudinea deși, așa cum menționasem, o exprimasem, în ziua anterioară, în două împrejurări. Dând curs invitației la cuvânt, am repetat cele spuse cu o zi în urmă, accentuând argumentele și subliniind, între altele, că nu trebuie făcut un asemenea pas, ale cărei consecințe politice și militare în plan european și mondial ar fi fost impredictibile, încheind că, de această dată, le transmitem punctul de vedere oficial al forurilor supreme române, care își însușesc opinia exprimată de subsemnatul. În încheiere, am menționat că România este împotriva să se recurgă la „ajutor” în Polonia, sugerându-le să dedească discernământ politic și responsabilitate.

Au urmat, apoi, la cuvânt mareșalul Nikolai Ogarkov, șeful Statului Major General al armatei sovietice și generalul de armată Alexei Epșev, șeful Direcției Superioare Politice a Armatei și Flotei Militare, care au menționat, între altele, că socialismul este în pericol și dacă nu acționăm noi, vor acționa dușmanii noștri. În toți discuțiile a intervenit ministrul apărării din Bulgarie, generalul de armată Dobri Djurov, care a propus „Să-l lășăm pe tovarășul Olteanu, pentru că a rezultat că nu și-a schimbat părerea. Să ne ocupăm - a continuat el - de tovarășul Czișe pentru a ne spune clar ce a hotărât”. Ca urmare, generalul de armată Lajos Czișe a prezentat unele argumente, s-a